

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 986/10
02.03.2011. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Vesne Popović, predsednika veća, Milomira Nikolića i Lidije Đukić, članova veća, u pravnoj stvari tužilje N.M. iz D., kod S., čiji je punomoćnik S.Č., advokat iz P., protiv tuženih: M.Đ. i M.S., obe iz N., čiji je zajednički punomoćnik J.A., advokat iz N., radi utvrđenja tekovine, odlučujući o reviziji tuženih, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Prokuplju Gž br.1051/08 od 26.12.2008. godine, u sednici održanoj 02.03.2011. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE, kao neosnovana revizija tuženih, izjavljena protiv presude Okružnog suda u Prokuplju Gž br.1051/08 od 26.12.2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Prokuplju P br. ... od 31.01.2008. godine, stavom prvim izreke usvojen je tužbeni zahtev pa su obavezane tužene da tužilji isplate ukupno 460.211,50 dinara na ime 1/2 doprinosa u kupovini tri automobila, kao i izvedenih radova na nepokretnosti sada pokojnog Z.S. (vozila, radovi, kao i pojedinačni iznosi su bliže označeni ovim stavom izreke), sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom, a stavom drugim izreke utvrđeno je da je tužilja isključivi vlasnik jedne šivaće mašine, takođe bliže označene ovim stavom izreke, pa su tužene obavezane da joj istu predaju u državinu i svojinu ili joj isplate njenu protivvrednost u visini od 39.812,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 20.09.2007. godine do konačne isplate. Stavom trećim izreke, utvrđeno je i da je tužilja vlasnik, po osnovu sticanja u toku trajanja vanbračne zajednice sa pokojnim Z.S., na 1/2 pokretnih stvari bliže pobrojanih ovim stavom izreke, dok su stavom četvrtim izreke obavezane tužene da tužilji naknade troškove parničnog postupka od 220.000,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Prokuplju Gž br.1051/08 od 26.12.2008. godine, žalba tuženih je odbijena kao neosnovana, a prvostepena presuda potvrđena.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu, tužene su izjavile reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pobijanu odluku, primenom člana 399. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS", broj 125/04), pa je našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a nema ni povrede iz tačke 12. istog stava, jer pobijana odluka sadrži jasne i potpune razloge o odlučnim činjenicama, koje nisu u suprotnosti sa izvedenim dokazima, a ocenjeni su i žalbeni navodi od odlučnog značaja. Ni u postupku pred drugostepenim sudom nije došlo do propusta u primeni ili pogrešne primene koje od odredaba ovog zakona, pa nema ni povrede iz člana 361. stav 1. ZPP, na koju se revizijom takođe ukazuje.

Prema činjeničnom stanju na kome je zasnovana pobijana odluka, tužilja je živela u vanbračnoj zajednici sa sada pokojnim Z.S., ocem tuženih, u periodu od 1988. godine do decembra 2002. godine, kada je Z. preminuo. U toku trajanja ove zajednice, živeli su u F., gde je tužilja bila u radnom odnosu, držala je proizvodnju konfekcije i butik, po osnovu čega je ostvarivala zaradu, dok pokojni Z.S. nije bio u radnom odnosu, primao je naknadu po osnovu nezaposlenosti, a povremeno se bavio preprodajom polovnih vozila, ali za čiju nabavku mu je tužilja davala novac. Kuću za stanovanje, koja se nalazi u selu L., pokojni Z.S. sagradio je sa bivšom suprugom, majkom tuženih, ali je kuća opremljena nameštajem u toku trajanja zajednice tužilje sa pokojnim Z., a u istom periodu sagrađena je i betonska ograda od kapije do garaže, garaža, dograđena je terasa ispred porodične kuće sa pokrivačem - krovom i stepenicima sa predprostorom. Pokretne stvari kojima je opremljena kuća, a koje predstavljaju predmet tužbenog zahteva, kao i motorna vozila, tužilja je kupila u toku trajanja vanbračne zajednice sa pokojnim Z.S. pri čemu su dva vozila prodana od strane tuženih, a jedno vozilo se nalazi kod tužene M., koja tvrdi da joj je to vozilo otac poklonio. U toku trajanja vanbračne zajednice, tužilja je tuženima pozjamilu svoju šivaću mašinu, koju je tužilja kupila pre zasnivanja ove vanbračne zajednice i do tada koristila za potrebe obavljanja svoje delatnosti, ali koju joj tužene nisu vratile. Vrednost izvedenih radova, kao i pokretnih stvari, te šivaće mašine, utvrđena je ocenom nalaza i mišljenja sudskog veštaka.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su sudovi utvrdili da doprinos tužilje u sticanju imovine koja je predmet spora, a u toku trajanja vanbračne zajednice sa pokojnim Z.S. čini 1/2 ove imovine, dok šivaća mašina predstavlja njenu posebnu imovinu.

Naime, imovina koju su vanbračni partneri stekli radom u toku trajanja zajednice života u vanbračnoj zajednici, predstavlja njihovu zajedničku imovinu, a na imovinske odnose vanbračnih partnera, shodno se primenjuju odredbe Porodičnog zakona o imovinskim odnosima supružnika, a sve primenom člana 191. Porodičnog zakona ("Službeni glasnik RS", broj 18/05, koji se u konkretnom slučaju primenjuje u skladu sa odredbom člana 357. stav 2. istog Zakona). Zakonska pretpostavka je da su udeli supružnika, pa i vanbračnih partnera u sticanju zajedničke imovine jednaki, u skladu sa članom 180. stav 2. ovog Zakona.

Imajući u vidu način na koji je stečena imovina koja predstavlja vanbračnu tekovinu, kao i doprinose vanbračnih partnera u sticanju zajedničke imovine, pravilan je zaključak sudova da nema većeg udela oca tuženih u sticanju zajedničke imovine. Pokretne stvari stečene u toku trajanja vanbračne zajednice takođe predstavljaju zajedničku imovinu supružnika, pa imajući u vidu utvrđen udeo tužilje u ovom sticanju (1/2), u istoj srazmeri joj pripada i pravo svojine na zajedničkim stečenim pokretnim stvarima, dok šivaća mašina, koju je tužilja stekla pre sklapanja braka, i koju je koristila za obavljanje svoje delatnosti, predstavlja njenu posebnu imovinu (član 168. stav 1. Porodičnog zakona). Imajući ovo u vidu, pravilno su obavezane tužene da tužilji isplate 1/2 protivvrednosti imovine, koja se nalazi u državi tuženih - pokretne stvari, kuća na kojoj su izvedeni radovi, kao i jedno motorno vozilo (u državi tužene M.Đ.), dok su preostala dva vozila tužene prodale i sredstva zadržala za sebe. Pri tom, bez uticaja je okolnost da li je jedno od vozila pokojni Z.S. poklonio tužiljama ili ne, s obzirom da je udeo tužilje u sticanju ovog vozila 1/2, pa je pokojni Z. mogao pokloniti samo deo na kome je on bio suvlasnik, što tužene obavezuje na isplatu tužilji njenog udela u sticanju ovih vozila. Tužilja ima pravo i na povraćaj šivaće mašine, koja predstavlja njenu posebnu imovinu, (primenom člana 37. Zakona o osnovnim svojinskopравnim odnosima), ili na isplatu protivvrednosti, pa je pravilno u ovom delu usvojen tužbeni zahtev.

Navodi u reviziji kojima se ističe da je kuća na kojoj su izvedeni radovi stečena u toku trajanja braka pokojnog Z.S. sa majkom tuženih, ne utiču na drugačiju odluku u ovoj pravnoj stvari, s obzirom da tužilja ne traži pravo suvlasništva na ovoj nepokretnosti, već samo polovinu vrednosti izvedenih radova na kući, u toku trajanja vanbračne zajednice tužilje sa ocem tuženih.

Navode u reviziji kojima se osporava utvrđeno činjenično stanje, Vrhovni kasacioni sud nije cenio, s obzirom da se revizija iz ovih razloga ne može izjaviti (član 398. stav 2. ZPP).

Na osnovu člana 405. stav 1. ZPP, Vrhovni kasacioni sud je odlučio kao u izreci.

Predsednik veća-sudija

Vesna Popović, s.r.